

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **J. K.**, zastoupeného JUDr. Miroslavem Koláčným, advokátem se sídlem Dvořákova 3, 400 01 Ústí nad Labem, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 61, 400 21 Ústí nad Labem, proti rozhodnutí ze dne 29. 7. 2003, č. j. 7058/150/03, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 10. 2005, č. j. 15 Ca 229/2003 - 40,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Advokátu JUDr. Miroslavu Koláčnému **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Platebním výměrem ze dne 7. 11. 2002 předepsal Finanční úřad v Libochovicích žalobci penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1997 ve výši 139 325 Kč. Odvolání žalobce proti tomuto výměru zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 7. 2003.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou; tu však Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl rozsudkem ze dne 26. 10. 2005. Zdůraznil, že dodatečný platební výměr

na daň, k níž se penále vztahovalo, obstál v odvolacím řízení a zákonnost rozhodnutí finančních orgánů pak stvrdil i krajský soud a Nejvyšší správní soud. Navíc právní mocí dodatečného platebního výměru skončilo vyměřovací řízení a platební výměr na daňové penále byl již vydán v jiné fázi daňového řízení, jíž je placení daně. Soud tak při přezkumu rozhodnutí ve věci penále nemůže hodnotit správnost doměření samotné daně. Vedle toho soud uvedl, že veškeré námitky, které mohly být uplatněny v předchozích správních řízeních, nemohou být na soudě úspěšné, pokud se jimi žalobce nebránil již před správním orgánem (srov. č. 178/2004 Sb. NSS). Předmětem soudního přezkumu je navíc rozhodnutí odvolacího orgánu, takže soud se jím může zabývat jen v takovém rozsahu, v jakém mohl žalovaný přezkoumat rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy v rozsahu odvolání. Žalobce však v odvolacím řízení nenamítl, že od úhrady částky 200 000 Kč od něj nemohl správce daně požadovat penále. Navíc penále v tomto případě bylo vypočteno od 31. 3. 1998, kdy nastala původní splatnost daně, do složení zmiňované částky v červenci 2001. Další námitky pak byly uvedeny až při jednání soudu, a tedy opožděně.

Proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podal žalobce kasační stížnost. Vytkl soudu, že se nevypořádal s vadami řízení před žalovaným (spočívajícími zejména v porušení § 1, § 2, § 43, § 44 a § 50 odst. 3 daňového řádu, jakož i čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky), nepřezkoumal napadené rozhodnutí po věcné a skutkové stránce, neprovedl navržené důkazy a tento svůj postup neodůvodnil, a především nepřihlédl k tomu, že žalobce již v červenci roku 2001 uhradil částku 200 000 Kč jako zálohu na případnou daň z příjmů za rok 1997. Soud tak žalobce odsoudil k uhrazení vyšší částky penále, než stanoví daňové zákony, a porušil tak čl. 90 Ústavy, čl. 11 odst. 5, čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jakož i § 1 – § 3 občanského soudního řádu. Žádný zákon neukládá žalobci povinnost, aby platil daně a penále na základě nesprávně stanoveného základu daně a pochybení správce daně ve vyměřovacím řízení. K věci 15 Ca 525/2002, na niž se soud v rozsudku odvolal, žalobce uvedl, že soud ani zde řádně nepřezkoumal rozhodnutí a neprovedl potřebné důkazy. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v této věci (3 Afs 23/2004) pak pouze převzalo odůvodnění krajského soudu. Žalobce poukázal též na nálezy Ústavního soudu ve věci IV. ÚS 29/05, který podle jeho názoru na věc dopadá.

Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že soud se při přezkumu rozhodnutí o penále nemohl zabývat správností vyměření daně; soud pak žalobci řádně vysvětlil, že správce daně vzal při předpisu penále v úvahu i složení částky ve výši 200 000 Kč. Nález Ústavního soudu ve věci II. ÚS 29/05 podle žalovaného na tuto věc nedopadá.

Kasační stížnost není důvodná.

Úvodní námitky jsou spíše proklamativní; to platí i o některých dalších pasážích kasační stížnosti. To, že žalovaný porušil v řízení § 1, § 2, § 43, § 44 a § 50 odst. 3 daňového řádu, jakož i čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, žalobce nijak blíže nespecifikuje; zdejší soud se tak může omezit jen na obecné konstatování, že finanční orgány při rozhodování v žalobcově věci nijak nepřekročily rozsah své působnosti (§ 1 daňového řádu, čl. 2 odst. 3 Ústavy) a respektovaly základní zásady daňového řízení (§ 2). Zmínka o ustanoveních § 43 a § 44 daňového řádu není příliš jasná: předepsání penále totiž nijak nesouvisí s vytýkacím řízením (§ 43) ani se stanovením daně v případě nepodání daňového přiznání nebo hlášení (§ 44). Soudu žalobce vytýká – opět obecně – porušení čl. 90 Ústavy (soudy poskytují

ochranu právům), čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (ukládání daní jen na základě zákona), jakož i její čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 37 odst. 2 (právo na soudní ochranu a na právní pomoc v řízení před soudy), jakož i § 1 – § 3 občanského soudního řádu (základní účel občanského soudního řízení). Ani na základě těchto poukazů na ustanovení právních předpisů nelze postup krajského soudu řádně přezkoumat ani soudu něco vytknout. Pokud žalobce namítá, že krajský soud neprovedl navržené důkazy, je třeba zdůraznit, že je na soudu, které z navržených důkazů provede a které nikoli; své rozhodnutí neprovést důkaz ovšem musí zdůvodnit. To krajský soud – v rozporu s žalobcovým tvrzením – učinil: všechny důkazy totiž směřovaly k samotnému doměření daně, kterým se soud v této fázi řízení již nemohl zabývat. Správně tedy usoudil (str. 4 napadeného rozsudku, konec druhého odstavce), že provádět takové důkazy není na místě.

Nezákonnost platebního výměru na penále je podle žalobce dána také tím, že nebylo přihlédnuto k záloze ve výši 200 000 Kč, kterou žalobce uhradil. V tom se však žalobce mylí, jak jej na to ostatně upozornil již krajský soud, neboť penále bylo vypočteno pouze do dne, kdy žalobce zálohu složil. Správce daně tak nejen že ke složení zálohy „přihlédl“, nýbrž tento úkon přímo ovlivnil výši penále, které správce daně předepsal žalobci k placení. Krajský soud se v pasáži týkající se této námitky odvolal i na rozhodnutí zdejšího soudu (č. 178/2004 Sb. NSS), podle něž nelze v žalobě uplatnit námitky, které nebyly vzneseny v řízení správním. Tento názor je spíše ojedinělý: například starší judikatura Vrchního soudu v Praze (srov. Soudní judikatura ve věcech správních č. 530/1999-II a č. 223/1998-I) se klonila právě k názoru opačnému. V projednávané věci má nicméně tato otázka spíše akademický charakter, neboť krajský soud se nakonec žalobcovou námitkou zabýval a k její podstatě se vyjádřil.

Vytýká-li žalobce soudu, že nepřezkoumal napadené rozhodnutí řádně, domáhá se tím v podstatě toho – jak vyplývá z celé jeho kasační stížnosti – aby se soud ve svém přezkumu vracel do vyměřovací fáze daňového řízení a zabýval se tím, zda byla daň správně doměřena; to ale není možné. K nápravě případné nezákonnosti dodatečného platebního výměru slouží jiné prostředky, a žalobce jich ostatně využil; neuspěl však ani s odvoláním, ani s žalobou u krajského soudu (věc 15 Ca 525/2002), ani s kasační stížností u zdejšího soudu (věc 3 Afs 23/2004). Sluší se dodat, že proti rozhodnutí o kasační stížnosti ve věci zákonnosti dodatečných platebních výměrů podal žalobce i ústavní stížnost; tu však Ústavní soud odmítl svým usnesením ze dne 8. 8. 2005, sp. zn. IV. ÚS 516/05. Je pochopitelné, že žalobce je nespokojen s výsledkem řízení, který je pro něj nepříznivý; tato nespokojenost však nemůže nijak účinně zpochybnit dosavadní rozhodnutí finančních orgánů a soudů týkající se samotného doměření daně. I nález ve věci IV. ÚS 29/05 – krom toho, že je rozhodnutím v konkrétní věci odlišného účastníka, a na žalobcovu situaci tak nemůže přímo dopadat – se vztahuje k důkaznímu břemeni ve vyměřovacím řízení, a pro přezkoumávání zákonnosti předpisu penále je bezcenný. Konečně námitka, v níž žalobce poukazuje na vady rozhodnutí ve věcech 15 Ca 525/2002 a 3 Afs 23/2004, je v tomto řízení nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., protože nezpochybňuje zákonnost napadeného rozhodnutí, nýbrž napadá rozhodnutí jiné.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Žalobci byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát,

ten však neprovedl žádný úkon právní služby. Pouhé převzetí obálky s usnesením o ustanovení zástupcem a s opisy písemností ze soudního spisu nelze považovat za převzetí zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (nehledě k tomu, že advokát zastupoval žalobce již v řízení o žalobě, a byl tak s podstatou věci obeznámen); ani jiný úkon právní služby pak advokát – jak je ze spisu zřejmé - neprovedl. Nejvyšší správní soud proto advokátu nepřiznal odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2007

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu